

Patrik Hultstrand
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 147
patrik.hultstrand@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ÖVERKLAGANDE AV LÄNSSTYRELSENS BESLUT ATT ÅTERFÖRVisA ÄRENDET FÖR YTTERLIGARE UTREDNING MED ANLEDNING AV LUKTSTÖRNING I BOSTAD

Förslag till beslut

- 1 Fullfölja överklagandet av länsstyrelsens beslut
- 2 Åberopa Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande till stöd för överklagandet

Gunnar Söderholm

Martina Bengtsson

Sammanfattning

Länsstyrelsen beslutade den 8 maj 2007 att återförvisa ärende gällande klagomål på avgaslukt i bostad från garage på Armfeltsgatan 3 till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för fortsatt utredning. Miljöförvaltningen anser att ärendet är tillräckligt utrett.

Fastighetsägaren, bostadsrättsföreningen Dragonen 1, har utfört utredningar och vidtagit åtgärder. Miljöförvaltningen anser att det inte är rimligt att kräva att bostadsrättsföreningen utför ytterligare utredningar eller åtgärder och att någon olägenhet för människors inte föreligger.

Klaganden har trots vidtagna utredningar och åtgärder ansett att luktstörningarna från garaget har fortsatt. Vid de undersökningar som gjorts samt vid Miljöförvaltningens inspektion har ingen störning kunnat konstateras. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade därför (på delegation) att lämna klagomålet om krav på ytterligare åtgärder från fastighetsägaren utan ytterligare åtgärd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har reservationsvis överklagat länsstyrelsens beslut (beteckning 505-06-3223) samt begärt anstånd till den 6 september 2007 för att utveckla sin talan. Anståndet har beviljats.

BAKGRUND

Miljöförvaltningen mottog den 25 april 2005 klagomål från boende på Armfeltsgatan 3, gällande avgas- och röklukt i bostaden. Den klagande har också i telefonkontakt med Miljöförvaltningen uppgivit att hon vid vissa tillfällen störs av sop- och avloppslukt i lägenheten. Av inkomna handlingar från klagande framgår att klagandes son också har hälsobesvär när han vistas i lägenheten, sonen bor inte i lägenheten. Den 28 april 2005 informerade Miljöförvaltningen fastighetsägaren bostadsrättsföreningen Dragonen 1 om klagomålet.

Den 19 maj 2005 inkom svar från Cemi förvaltning AB. Av svaret framgår att ventilationsjustering gjorts under vintern 2004/2005. En luftflödesmätning bifogades svaret. Den 16 augusti 2005 meddelade Cemi förvaltning, Miljöförvaltningen att golvet i klagandes lägenhet tätats. Den 1 september 2005 inkom kompletteringar från Cemi förvaltning där det framgår att de låtit utföra en spårgasmätning. Spårgas släpptes ut i soprum och garage. Ingen spårgas kunde konstateras i lägenheten vid måttillfället. Den 11 november 2005 inkom ytterligare information från Cemi förvaltning, där det framgår det att man låtit undersöka förekomst av eventuell garagelukt till lägenheter. Ingen garagelukt kunde kännas i förbindelsegång eller i trapphus men ett övertryck i garaget kunde konstateras den 17 oktober 2005, vilket åtgärdades. Vid kontroll den 7 november 2005 konstaterades ett nolltryck.

Den 22 november 2005 utförde Miljöförvaltningen en inspektion i lägenheten. Vid inspektionen kunde inspektörerna inte känna någon avvikande lukt i lägenheten. Den klagande kände avgasdoften i lägenheten under stor del av inspektionen. Kolmonoxid indikerades med Dräger rör som inte visade förhöjda halter. Ventilationen undersöktes med rökpenna, frånluften fungerade utan anmärkning. Tilluftsventiler (små vädringsfönster) var stängda i sovrummen. Ett svagt undertryck i lägenheten kunde konstateras med stängda vädringsfönster. Klagande befarade att avgaser från garage kom in i lägenheten via tvättstugan som har frånluftsventilation till garaget. Ingen avgaslukt eller tilluft från garage till tvättstuga kunde konstateras av inspektörerna. Garagets frånluft var beläget ca 100 meter från klagandes bostad.

Den 14 december 2005 beslutade Miljö- och hälsoskyddsnämnden (på delegation) att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd.

Den klagande överklagade beslutet den 4 januari 2006. Överklagandet kom in i rätt tid och ärendet överlämnades till länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslöt den 8 maj 2007 att upphäva det överklagade beslutet och visade ärendet åter till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för erforderlig utredning. Länsstyrelsen motiverade beslutet (huvudsakligen) med att redogörelserna från spårgasmätningen och Miljöförvaltningens inspektion var undermåliga. Enligt länsstyrelsen framgick det inte av den spårgasmätning som genomförts om tryckförhållandena mättes i samband med spårgasmätningen och hur

dessas i så fall var. Det framgår inte heller av spårgasmätningen om garageportarna öppnades och stängdes under mätningen för att ändra tryckförhållandena på verklighetstroget vis. Vidare framgår det inte om bilar passerade utanför klagandes bostad eller om bilar körde in eller ut från garaget i fråga under Miljöförvaltningens inspektion. Länsstyrelsen anser att vid den intresseavvägning som ska göras i ärendet att klagandes intresse av att ha en god inomhusmiljö överväger fastighetsägarens intresse av att inte krävas på ytterligare utredning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har reservationsvis överklagat länsstyrelsens beslut, lst dnr 505-06-3223, samt begärt anstånd till den 5 september 2007 för att utveckla sin talan. Anståndet beviljades.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Enligt 9 kap. 3 § miljöbalken avses med olägenhet för människors hälsa störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt t.ex. allergiker.

Enligt 9 kap. 9 § miljöbalken ska bostäder och lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer och hållas fria från ohyra och andra skadedjur. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska verksamhetsutövare utföra skyddsåtgärder, iaktta begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa. Dessa krav gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Vid denna bedömning ska nyttan av åtgärder och försiktighetsmått beaktas jämfört med kostnad för åtgärd.

Länsstyrelsen konstaterar att de undersökningar som rimligen kan krävas vid klagomål om avvikande lukter visserligen har företagits. Miljöförvaltningen delar denna bedömning och anser dessutom att fastighetsägaren utfört utredningar och åtgärder som är mer omfattande än vad som normalt krävs i liknande ärenden.

Enligt länsstyrelsen framgick det inte av den spårgasmätning som genomförts om tryckförhållandena mättes i samband med spårgasmätningen och hur dessa i så fall var. Spårgasmätningen skedde före mätningarna av tryckförhållandena i garaget. Vid spårgasmätningen konstaterades inga förhöjda halter i klagandes bostad. Efter byte av kraftigt försmutsade filter har trycket i garaget enligt den senare mätningen minskat till

noll. Miljöförvaltningen anser att det hade varit önskvärt att spårgasmätningen skett samtidigt som mätningen av tryckförhållandena i garaget. Miljöförvaltningen finner dock ingen anledning anta att ett sämre resultat skulle ha uppnåtts vid spårgasmätningen om den utförts efter filterbytet eftersom detta borde ha en positiv inverkan. Sänkningen av trycket i garaget på grund av filterbytet innebär en minskad risk för att avgaser kommer upp till ovanliggande bostäder.

En förutsättning för att ventilationen i klagandes bostad ska fungera tillfredställande är att tilluftsdonen, i detta fall små vädringsfönster, är öppna. Vid Miljöförvaltningens inspektion var vädringsfönstren stängda i sovrummen och ett svagt undertryck i bostaden kunde konstateras. Bostadsinnehavaren har själv ett ansvar att förebygga att olägenhet uppstår i bostaden och ansvarar för att bostaden inte används på ett felaktigt sätt, t ex genom försämring av ventilationen. Hindras frisk luft att komma in i bostaden via tilluftsdonen medför det risk att förorenad luft tas in till exempel från trapphuset. Enligt länsstyrelsen framgår inte om garageportarna öppnades och stängdes under spårgasmätningen för att ändra tryckförhållandena på verklighetstroget vis. Enligt Miljöförvaltningens bedömning får påverkan på trycket i garaget då garageportarna öppnas och stängs anses vara marginell jämfört med den påverkan tilluftsdonen i klagades bostad har om de hålls stängda.

Vid Miljöförvaltningens inspektion av bostaden uppgav klaganden att hon kände dålig lukt. Ingen av inspektörerna kunde känna någon dålig lukt i lägenheten. Påståendet att inspektörernas näsor var täppta vid inspektionen är oriktig. Inspektionen skulle inte ha genomförts vid det tillfället om inte inspektionen kunde utföras på ett riktigt sätt. Även representanter för Air Cano Inomhusklimat och förvaltaren har besökt lägenheten för att undersöka om dålig lukt föreligger men ingen har känt någon dålig lukt. Styrelsemedlemmar i BRF Dragonen 1 har luktat i trappuppgången utanför klagandens bostad utan att känna någon dålig lukt. Enligt länsstyrelsen framgår det inte om bilar passerade utanför klagandes bostad eller om bilar körde in eller ut från garaget i fråga under Miljöförvaltningens inspektion. Eftersom klaganden kände dålig lukt under inspektionen, men inte inspektörerna anser förvaltningen att inspektionen varit tillräckligt omfattande. Miljöbalkens bestämmelser anger att hänsyn ska tas till personer något känsligare än normalt. Miljöförvaltningen menar att man i ärendet redan tagit sådan hänsyn med tanke på de omfattande utredningar utöver det normala som trots allt krävts.

Miljöförvaltningen ifrågasätter inte att klaganden och medklagande (son) har de hälsoproblem som påstås. Det är också troligt att bilavgaser till viss del kommer in i lägenheten som ligger i vid en trafikerad gata vilket är fallet i många bostäder i Stockholms innerstad. Länsstyrelsen anser att vid den intresseavvägning som ska göras i ärendet att klagandes intresse av att ha en god inomhusmiljö överväger fastighetsägarens intresse av att inte krävas på ytterligare utredning. Miljöförvaltningen anser att länsstyrelsens intresseavvägning är felaktig eftersom förvaltningen anser att fastighetsägaren inte kan göras ansvarig för de klagandes försämrade hälsa. Detta därför

att några brister i byggnadens skick inte har kunnat konstateras som kan kopplas till de klagandes försämrade hälsa.

I detta ärende har både fastighetsägaren och Miljöförvaltningen utfört utredningar. Miljöförvaltningen anser att utredningarna ger ett tillräckligt underlag för att bedöma att olägenhet inte föreligger enligt 9 kap. 3 § miljöbalken. Med den omvända bevisbörda som föreligger enligt miljöbalken är det verksamhetsutövaren och inte myndigheten som ska låta utföra utredningar. Förvaltningen anser att det enligt 2 kap. 7 § miljöbalken är orimligt att ställa ytterligare utredningskrav på fastighetsägaren.

Miljöförvaltningen anser att ärendet är principiellt viktigt för att klarlägga hur omfattande utredningskrav som kan ställas på en fastighetsägare utan att brister i fastigheten konstaterats. Om länsstyrelsens beslut ska stå fast innebär det att mer omfattande utredningar generellt måste krävas för denna typ av ärenden. Konsekvenserna blir dels att verksamhetsutövaren får utföra fler kostsamma egna utredningar, vilket förvaltningen hittills ansett vara orimligt samt att ärendena blir omotiverat resurskrävande för tillsynsmyndigheten.

Miljöförvaltningen föreslår därför att Miljö- och hälsoskyddsnämnden överklagar beslutet och yrkar att Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut från den 14 december 2005 istället fastställs.

Slut

Bilagor

Bilaga 1	Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 14 december 2005
Bilaga 2	Länsstyrelsens i Stockholms län beslut den 8 maj 2007